

Botankers en orthodontische schroefjes

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is een botanker?	3
Wat is een orthodontisch schroefje ?	4
Mogelijke bijwerkingen en complicaties	5
Nazorg en controle	6
Kosten	6
Algemene leefregels en instructies voor goed herstel	6
Uw vragen	8

Deze folder is gemaakt in samenwerking met afdeling orthodontie van Noordwest Ziekenhuisgroep

In overleg met uw orthodontist en kaakchirurg krijgt u of uw kind* in Noordwest Ziekenhuisgroep één of meer zogenoemde botankers of orthodontische schroefjes. Deze ankers en schroefjes ondersteunen de correctie van het gebit en de onder- of bovenkaak. Door een vast punt in de kaak te maken, kunnen tanden, kiezen of de hele kaak verplaatst worden. In deze folder vindt u uitleg over het plaatsen van deze ankers en schroefjes.

■ Wat is een botanker?

Een botanker is een klein plaatje van metaal (titanium) met twee of drie schroef-gaatjes. Een botanker is ongeveer twee centimeter lang (figuur 1).

Aan het einde van het anker zit een klein haakje voor het vastmaken van een orthodontische draad of elastiek (figuur 2). Doordat deze draad en/of het elastiek de beugel verbindt met het botanker staat er extra kracht op de tanden en kiezen. Het botanker draagt zo bij aan de werking van de beugel voor de correctie van de stand van het gebit en/of kaak.

Figuur 1: Bollard© botankers voor de bovenkaak (boven) en onderkaak (onder)

Figuur 2: Bollard© botankers voor de behandeling van een diepe beet (boven) en een te snel groeiende onderkaak (onder)

*De informatie en uitleg in deze folder is ook van toepassing op kinderen en tieners.

De ingreep: plaatsen van een botanker

Eerst wordt uw mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. U krijgt vervolgens plaatselijke verdoving. De mond en het werkgebied worden afgedekt met een steriel laken. De kaakchirurg zet een kleine snede in het tandvlees waarna het anker op het kaakbot wordt geplaatst (in de bovenkaak ter hoogte van de eerste grote kies, in de onderkaak ter hoogte van de hoektand). De wond wordt gehecht met oplosbare hechtingen. De orthodontist verbindt 1 tot 2 weken na de ingreep uw beugel met het anker met een elastiekje of orthodontische draad. De botankers kunnen maanden tot jaren blijven zitten. Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze weer (gedeeltelijk) verwijderd.

Het komt niet vaak voor, maar het kan zijn dat algehele narcose nodig is. Bijvoorbeeld als wordt ingeschat dat de behandeling voor een kind te belastend zal zijn. Uw kind wordt dan voor één dag opgenomen. Uw kaakchirurg bespreekt dit dan vooraf met u en uw kind.

■ Wat is een orthodontisch schroefje ?

Een orthodontisch schroefje is een heel klein schroefje van 6 tot 12 mm lang (figuur 2). Het is gemaakt van metaal (titanium). Een schroefje is gemakkelijker te plaatsen en te verwijderen dan een botanker, maar is ook minder sterk. Uw orthodontist en kaakchirurg overleggen van tevoren met u wat in uw geval het beste is: een botanker of een schroefje.

*Figuur 2: orthodontische schroefjes
(vergroot weergegeven)*

De ingreep: plaatsen van een orthodontisch schroefje

Eerst wordt uw mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. Daarna krijgt u plaatselijke verdoving. De kaakchirurg plaatst het schroefje met een soort schroevendraaier in het bot. Het kan zijn dat er eerst een klein gaatje geboord moet worden. De schroefjes kunnen maanden tot jaren blijven zitten. Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze weer verwijderd.

Het kan zijn dat van tevoren met u is afgesproken dat eerst een kies wordt getrokken voordat het schroefje wordt geplaatst.

■ Mogelijke bijwerkingen en complicaties

De kans is niet (zo) groot, maar het kan zijn dat:

- het orthodontische schroefje losraakt (20 procent kans): bijvoorbeeld door een verkeerde positie, roken, verkeerd eten of gewoon pech (een botanker raakt bijna nooit los)
- het orthodontische schroefje tijdens het plaatsen, bij het verwijderen of door een ongeval breekt: dit is niet erg, het restant kan gewoon blijven zitten
- er een infectie van het tandvlees rondom het botanker of schroefje ontstaat: soms moet het botanker of schroefje worden verwijderd (een schroefje kan vaak direct opnieuw worden geplaatst, een botanker pas na zo'n vier tot zes weken)

- de wortel van een tand wordt geraakt: dit geeft nauwelijks klachten (wel moet het in de gaten worden gehouden met behulp van röntgenfoto's)
- de wond weer gaat bloeden (neem dan contact op met uw kaakchirurg)

Lees ook de algemene instructies en leefregels voor goed herstel achterin deze brochure.

■ Nazorg en controle

Controle bij de kaakchirurg is niet nodig, ook niet na een dagopname. Het botanker of orthodontische schroefje wordt na 1 tot 2 weken door de orthodontist aan de beugel vastgemaakt. Het is belangrijk dat dit op tijd gebeurt.

■ Kosten

De kosten van het plaatsen van de botankers of orthodontische schroefjes door de kaakchirurg vallen onder de basisverzekering. Houdt u wel rekening met de jaarlijkse eigen bijdrage voor behandeling door een medisch specialist.

■ Algemene leefregels en instructies voor goed herstel

Bijwerkingen

De bijwerkingen van de behandeling zijn meestal niet ernstig en gaan na een paar dagen tot maximaal 1 week vanzelf over. Denkt u aan een beetje bloedverlies, blauwe plekken op de huid en u kunt uw mond wat minder ver open doen.

Wat kunt u doen tegen zwelling?

Het kan zijn dat uw wang door de ingreep dik wordt. Houd daarom bij thuiskomst het eerste 1/2 uur enkele blokjes ijs in een plastic zakje in een washandje tegen de buitenkant van uw wang of lip. De zwelling gaat na 2 tot 3 dagen vanzelf over.

Pijn

Napijn is goed te bestrijden door het innemen van pijnstillende medicijnen.

Wij adviseren u:

- paracetamol 500 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U neemt de 1e keer 2 tabletten van 500 mg in, daarna gebruikt u iedere 6 uur 2 tabletten. U mag dus maximaal 8 tabletten innemen, verdeeld over de dag. De paracetamol gebruikt u zo lang u pijn heeft
- ibuprofen 400 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U mag maximaal 4 tabletten ibuprofen gebruiken, verdeeld over de dag. Zo nodig kunt u ibuprofen combineren met paracetamol.
- het voor u voorgeschreven recept te gebruiken

Complicaties: bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem contact op met uw kaakchirurg:

- als een eventuele **bloeding** niet stopt (probeer de bloeding eerst zelf te stoppen door een opgevouwen verbandgaasje op de wond te doen waar u een 1/2 uur op bijt)
- bij meer dan 39 graden **koorts**
- als **pijn en zwelling** van uw wang niet afnemen en langer dan 4 tot 5 dagen duren
- als het **botanker of schroefje los** gaat zitten

Leefregels

- Voor een goede wondgenezing adviseren wij u 24 uur na de behandeling te starten met chloorhexidine mondspoeling 0,12%. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. Advies is om 3 keer verdeeld over de dag 1 minuut de mond te spoelen. Bij voorkeur na het tandpoetsen. U kunt chloorhexidine gebruiken totdat u weer normaal kunt poetsen.
- U mag uw tanden gewoon poetsen. Na 5 dagen mag u de wond en het uitstekende deel van het botanker of schroefje voorzichtig meepoetsen. Gebruik een zachte tandenborstel. U mag niet elektrisch poetsen.
- U mag op de dag van de behandeling alleen zacht voedsel gebruiken. Het is belangrijk dat het botanker of het schroefje niet met hard, kleverig en/of taai voedsel in aanraking komt.

- Rook liever niet: de kans is dan groter dat het anker of het schroefje losraakt.
- U mag het botanker of het schroefje niet met uw handen of tong aanraken.
- Doe de eerste week geen wilde (contact)sporten, draag zo nodig een gebitsbeschermer (die mag niet in contact komen met het anker).
- Doe bij irritatie een bolletje was of kauwgom op en rond het anker of het schroefje, maar niet te lang.

■ Uw vragen

Afhankelijk op welke locatie u bent behandeld, kunt u voor vragen contact opnemen met:

- locatie Alkmaar, polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Deze polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 8:30 - 16.30 uur op telefoonnummer 072 - 548 3160
- locatie Den Helder, polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Deze polikliniek is alleen bereikbaar op maandag, dinsdag en donderdag van 8:30 - 16:30 uur op telefoonnummer 0223 - 69 6435. Neem op de andere werkdagen contact op met de polikliniek van locatie Alkmaar, telefoonnummer 072- 548 3160
-

Als er zich problemen voordoen waarover u zich zorgen maakt, kunt u altijd contact opnemen met de polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie van locatie Alkmaar. Deze polikliniek is bereikbaar tijdens kantooruren op telefoonnummer 072 - 548 3160. Buiten kantooruren weet de telefoniste hoe de dienstdoende MKA-chirurg te bereiken is, telefoon 072 - 548 4444.

■ Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 225373

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl